

HANDBOOK

ACADEMIC CIVIC COMMITMENT THROUGH
PUBLIC ENGAGEMENT IN THE THIRD MISSION

Co-funded by
the European Union

Title:

ACADEMIC CIVIC COMMITMENT THROUGH PUBLIC ENGAGEMENT IN THE THIRD MISSION

Graphic designer:

Alessandro Bellucci - Pluriversum Comunicazione visiva

Reproduction is authorised provided the source is acknowledged. No part of this volume can be reproduced without express authorization.

For information and contacts

Centro Studi Pluriversum
Via Roma, 75/77 Siena Italia
info@pluriversum.it

For further information:

<https://www.tenacityproject.eu>

Vilnius
universitetas

Universidad
Zaragoza

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Co-funded by
the European Union

Academic civic commitment through public engagement in the third mission - Project Number 2021-1-IT02-KA220-HED-000032042

REZUMAT

INTRODUCERE 5

PARTEA 1 7

IMPLICAREA PUBLICULUI ȘI ANGAJAMENTUL CIVIC ÎN 7

ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR 7

1.1 PRINCIPII ȘI PRACTICI DE PARTICIPARE LA POLITICILE ACADEMICE 7

1.2 COMUNITĂȚI ACADEMICE ȘI STRATEGII ADAPTIVE 8

**1.3 DE LA UNIVERSITĂȚI „ANTREPRENORIALE” LA UNIVERSITĂȚI
„DELIBERATIVE”: PROVOCĂRI ACADEMICE PENTRU O SOCIETATE BAZATĂ
PE CUNOAȘTERE 9**

**1.5 ACTORII PROCESULUI DELIBERATIV ÎN GUVERNANȚA ACADEMICĂ PE
MAI MULTE NIVELURI 12**

1.5.1 Guvernanța academică pe mai multe niveluri în cadrul universităților
europene 12

1.5.2 Spațiul european al învățământului superior și impactul acestuia
asupra procesului academic și societății 13

1.5.3 Noi provocări în cadrul Spațiului european al învățământului
superior 15

1.6 MODEL DELIBERATIV PENTRU ARENELE ACADEMICE (ADA) 17

PARTEA 2 21

INTEGRAREA IMPLICĂRII PUBLICULUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR ... 21

**2.1 ȘTIINȚA DESCHISĂ ȘI ȘTIINȚA CIVICĂ: PĂRȚI INTEGRALE ALE CELEI
DE-A TREIA MISIUNI 21**

**2.2 INCORPORAREA ÎNVĂȚĂRII PRIN SERVICII ÎN A TREIA MISIUNE
ACADEMICĂ: RELEVANȚA IMPLICĂRII STUDENȚILOR..... 22**

**2.3 CĂTRE UN CADRUL EUROPEAN PENTRU INOVAREA COMUNITĂȚII
ACADEMICE..... 23**

CONCLUZII..... 25

INTRODUCERE

Acest manual este rezultatul cooperării diferitelor abordări. Totuși, obiectivul principal este unic: implementarea practicilor deliberative în procesul de luare a deciziilor, atunci când Instituțiile de Învățământ Superior (IIS) sunt chemate să implice comunitățile locale în angajamentul lor cu Misiunea a treia. De fapt, în zilele noastre instituțiile de învățământ superior nu sunt chemate doar să satisfacă nevoile de cercetare și formare, ci și să facă față provocărilor sociale și să ofere comunităților democratice, cetățeni responsabili și implicați. Manualul este împărțit în două părți principale, al căror conținut va fi analizat pe scurt.

PARTEA 1.

IMPLICAREA PUBLICULUI ȘI ANGAJAMENTUL CIVIC ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR

1.1 PRINCIPII ȘI PRACTICI DE PARTICIPARE LA POLITICILE ACADEMICE

Primul capitol abordează o problemă actuală specifică: instituțiile de învățământ superior și practicienii pot și ar trebui să construiască relații de cooperare, prin inițiative de transfer de cunoștințe, care pot aduce beneficii mai mari societății. De fapt, în orice context democratic, procesele deliberative sunt întotdeauna capabile să conecteze sistemul academic cu societatea din jur, luând în considerare punctul de vedere și contribuția fiecăruia la procesul decizional.

Un model pe care îl analizează capitolul este schema lui Arnstein (Figura 1) despre democrația participativă. Modelul este împărțit în diferite niveluri de participare, atingând cel mai înalt nivel prin „puterea cetățeanului”, adică capacitatea cuiva de a influența și de a oferi efectiv contribuția personală în procesul de luare a deciziilor. Trei niveluri sunt principalele: „parteneriat”, „putere delegată” și, în vârf, „puterea cetățeanului”. Această schemă nu numai că evidențiază acest aspect, dar oferă și secvențe despre impactul activităților de implicare a publicului asupra activităților instituțiilor de învățământ superior, care pot obține beneficii din aceste practici participative.

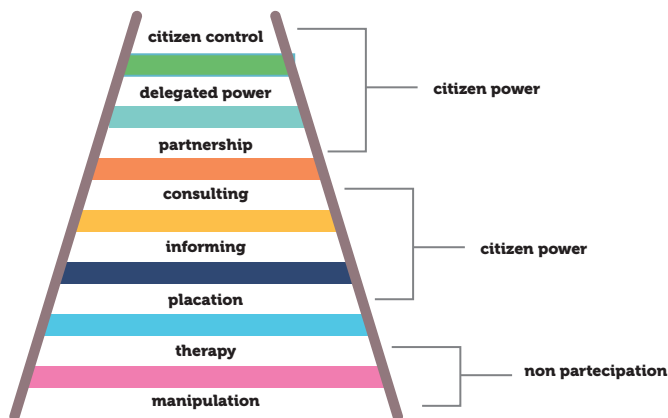

Figura 1

1.2 COMUNITĂȚI ACADEMICE ȘI STRATEGII ADAPTIVE

Când vorbim despre „A treia misiune” academică, ne referim la o gamă complexă și largă de activități benefice și inovatoare care conectează instituțiile de învățământ superior cu comunitatea prin aplicarea practică a cunoștințelor științifice și a altor abilități academice. De fapt, deși se desfășoară pe plan intern în contexte academice, cercetarea poate satisface nevoile societății și pregătește viitorii absolvenți pentru a fi capabili să participe la viața profesională, fiind în același timp conștienți de contextul social din jurul lor. Acesta este noul rol pentru care sunt solicitate instituțiile de învățământ superior europene. De altfel, viitorii cetățeni care vor absolvi facultatea și care se vor confrunta cu provocări sociale noi și contemporane, trebuie să fie mai conștienți, critici și activi.

În acest scop, două sunt misiunile principale cu care se confruntă instituțiile de învățământ superior: 1) producerea de noi cunoștințe prin cercetare, ceea ce înseamnă asigurarea proprietății intelectuale și rezolvarea problemelor practice; 2) diseminarea cunoștințelor dobândite prin predare.

Pandemia de COVID-19 a însemnat pentru instituțiile de învățământ superior și, în general, procesele educaționale, tranziția de la modul față în față la învățământul la distanță. În plus, mai multe instituții de învățământ superior și-au consolidat valoarea celei de-a treia misiuni-

ni, prin cooperare cu industria. Forța de muncă, de fapt, se află la baza economiei actuale: universitățile sunt chemate să producă o economie adecvată a cunoașterii ca un motor major al creșterii economice, provocând constant sectorul învățământului superior.

1.3 DE LA UNIVERSITĂȚI „ANTREPRENORIALE” LA UNIVERSITĂȚI „DELIBERATIVE”: PROVOCĂRI ACADEMICE PENTRU O SOCIETATE BAZATĂ PE CUNOAȘTERE

Instituțiile de învățământ superior s-au confruntat cu un proces de „metamorfoză”, în care „abordarea corporativă” care este promovată în zilele noastre, datează de la începutul secolului trecut și continuă până în al Doilea Război Mondial, când îndelungata istorie a cooperării în predare și cercetare între industrie și universitate a început. Apoi, până la sfârșitul anilor 1960, universitățile din Statele Unite și Europa de Vest au profitat de contribuția din ce în ce mai mare a guvernelor. De asemenea, se credea că instituțiile de învățământ superior își extind activitățile în direcția progresului comunităților moderne și la activarea economiilor naționale legate de tehnologie: rolul activ al instituțiilor de învățământ superior pe piața proprietății intelectuale devine antreprenorial. Ele oferă un set de „resurse educaționale” pentru a educa oameni cu abilități antreprenoriale, de afaceri și tehnice adecvate. Aceste abilități sunt, de fapt, necesare în zilele noastre pentru a crește numărul de inovații de succes dezvoltate din rezultatele cercetării universitare. Aceste schimbări sociale și marile transformări cu care se confruntă instituțiile de învățământ superior se concentrează pe educația profesională: ele se află în centrul mai multor interese și forțe sociale care conduc rolul universităților în transformarea socială.

Opinia lui Habermas se află în centrul acestei schimbări educaționale: drepturile suplimentare (de exemplu, educația) sunt vitale în stabilirea condițiilor pentru ca cetățenii să se implice în mod egal în procesele discursive și, mai precis, politice. Instituțiile de învățământ superior nu sunt considerate aici rute curriculare predeterminate de pregătire a oamenilor pentru vocațiile lor și carierele private, dar reprezintă spații publice pentru studiu și conversație reciprocă avansată. Sunt locuri potrivite pentru interacțiunea reciprocă, bazate pe principiile cercetării și dezbaterii comune.

Capitolul oferă, de asemenea, o definiție a „comunicației deliberative”, care reprezintă un tip de comunicare care echilibrează puncte de vedere opuse unul față de celălalt. Aceste valori opuse se provoacă reciproc, dar cu o deschidere în argumentare, și propun mai multe perspective asupra aceluiași subiect. Viitorul comun este, de fapt, decis în condiții reciproc acceptabile și toți concurenții acceptă că sunt destinați să nu fie de acord. Comunicarea deliberativă este definită printr-o serie de atribute: 1) deși opoziția unor puncte de vedere diferite, mai multor opinii li se acordă spațiu și sunt prezentate; 2) atmosfera de toleranță și respect față de argumentele celorlalți; 3) diferențele sunt atent luate în considerare; 4) autoritățile și opiniile tradiționale sunt puse la îndoială și contestate. În acest scop, instituțiile de învățământ superior pot fi considerate comunități publice de dezacord: educația are o natură pluralistă, consensul trebuie instituționalizat și ar trebui promovată dezbaterea publică democratică și cunoaștere.

1.4 O ABORDARE HOLISTICĂ ȘI INTEGRATĂ A CELEI DE-A TREIA MIȘIUNI ACADEMICE

Comunitățile și instituțiile de învățământ superior pot beneficia reciproc una de cealaltă și pot genera impacturi mai mari prin așa-numita A treia misiune a universităților, așa cum sa menționat anterior, care reprezintă un fenomen complex și cu mai multe fațete. Părțile interesate implicate sunt multe și multe sunt activitățile pe care le implementează pentru a beneficia reciproc, cu obiectivul final de a contribui la dezvoltarea socială mai largă.

Implicarea comunității în învățământul superior trebuie considerată o cale către dezvoltarea societății. Aceasta se bazează pe trei piloni principali: 1) responsabilitate, care urmărește să determine măsura în care instituțiile de învățământ superior contribuie la comunitatea publică; 2) relevanța, care reprezintă intervalul în care studenții pot fi angajați după absolvire, devenind și cetățeni activi; 3) impact, care pune în comun efectele pe termen lung produse de învățământul superior și cercetare asupra comunității.

Există, de asemenea, patru dimensiuni de implicare între universitate și comunitate în care sunt dezvoltate activitățile de bază ale universităților implicate (Figura 2): cercetare, predare, schimb de cunoștințe și responsabilitate socială (angajament public în cercetare, predare

implicată, schimb de cunoștințe, responsabilitate socială).

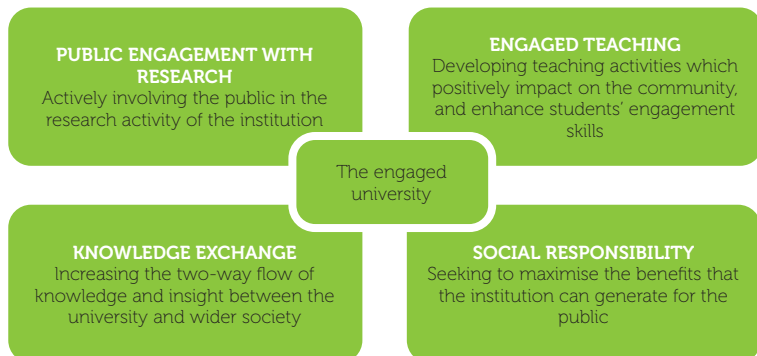

Figura 2

Apoi, capitolul analizează șase dimensiuni tematice ale angajamentului, în care universitățile își pot aplica activitățile a treia misiune:

1. predare și învățare, în care prima ar trebui considerată ca o învățare bazată pe comunitate, care creează beneficii directe pentru ambele părți (Universitate și comunitate), implicate într-o relație durabilă, care să răspundă nevoilor reale ale societății.
2. cercetarea, care este din nou una bazată pe comunitate, deoarece vizează nevoi specifice ale comunității. În plus, este diferită de cercetarea academică tradițională deoarece: este rezultatul colaborării dintre cercetătorii academicieni și membrii comunității; se bazează pe diferite surse de cunoaștere și mai multe metode de descoperire și diseminare; în cele din urmă, urmărește generarea de schimbări sociale.
3. schimb de cunoștințe și servicii, adesea implementate sub formă de proiecte, programe sau inițiative care integrează predarea și cercetarea de bază.
4. inițiativa studenților în activități extra curriculare sau de voluntariat, cercetare comunitară și în legătură cu comunitățile locale.
5. implicarea la nivel universitar, în care instituțiile de învățământ superior își pot deschide facilitățile și activitățile către comunitate (de exemplu, promovarea științei deschise pentru programele cercetate).
6. politici de sprijin la nivel universitar, promovate de instituțiile de învățământ superior, care pot sprijini dezvoltarea practicilor de

implicare.

Angajamentul comunitar nu poate fi considerat o activitate unică, ci este mai degrabă un mozaic de practici diferite și variate desfășurate între cele două contexte principale ale Universităților și comunităților. Totuși, această relație nu este niciodată aceeași: ea se schimbă în funcție de contextul regional în care se află instituția de învățământ superior. În acest sens, universitățile pot îndeplini un rol de conducere în conectarea diferitelor practici de implicare și în mobilizarea comunității academice.

Totuși, implicarea comunității are sens numai atunci când relația cu organizațiile locale este promovată și păstrată de-a lungul anilor. În acest scop, unele canale de comunicare între instituțiile de învățământ superior și societate trebuie create și menținute vii.

1.5 ACTORII PROCESULUI DELIBERATIV ÎN GUVERNANȚA ACADEMICĂ PE MAI MULTE NIVELURI

1.5.1 GUVERNANȚA ACADEMICĂ PE MAI MULTE NIVELURI ÎN CADRUL UNIVERSITĂȚILOR EUROPENE

În lumea actuală în schimbare rapidă, o idee propozițională din Uniunea Europeană este aceea de a oferi cetățenilor oportunități de învățare și formare personalizate în diferite etape ale vieții lor: trebuie să se adreseze diferitelor părți interesate din domeniul educației pentru a permite tuturor oamenilor să-și dezvolte propriile competențe și să aibă instrumentele necesare pentru adaptarea la acest context.

Două sunt principalele dimensiuni în care este distribuită puterea instituțională: în cea verticală sunt luate în considerare nivelurile ierarhice de guvernare, în timp ce în cea orizontală alte organizații și actori se află într-o rețea comună de guvernare. În instituțiile de învățământ superior, asistăm la o trecere de la un sistem coordonat între stat și mediul academic la un sistem în care conducerea instituțională, competiția și grupurile externe beneficiază de o mai mare autonomie. Procesul de descentralizare a puterii de la stat la universități a permis instituțiilor să gestioneze conținutul și procedurile. În acest fel, instituțiile de învățământ superior pot dobândi autonomie organizațională, management ierarhic și funcționare cu un grad din ce în

ce mai mare de responsabilitate.

Conform clasificării guvernării pe mai multe niveluri (MLG), există două tipuri principale: Tipul I se bazează pe primatul statului și Tipul II se referă la jurisdicții specifice în care statul este un actor suplimentar. În aceasta din urmă, jurisdicțiile și actorii se schimbă în funcție de sarcinile îndeplinite, sunt încadrați la diferite niveluri teritoriale și au membri din sectoare diferite.

„Universitatea antreprenorială” este un model de organizare a instituțiilor de învățământ superior care se dezvoltă prin trecerea de la un model de guvernare centralizat universitar la o organizație competitivă care urmărește obținerea celei mai mari eficiențe în a răspunde nevoilor externe.

1.5.2 SPAȚIUL EUROPEAN AL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SUPERIOR ȘI IMPACTUL ACESTUIA ASUPRA PROCESULUI ACADEMIC ȘI SOCIETĂȚII

Spațiul European al Învățământului Superior (SEIS) primește impactul schimbărilor pe care societatea le experimentează în interesele educaționale și sociale, precum și în cele de mediu, tehnologice, economice și etice. În zilele noastre, instituțiile de învățământ superior trebuie regândite într-un mod care să le permită să acționeze ca adevărate scenarii sociale și comunitare care să garanteze egalitatea și accesul la educație de calitate. Una dintre misiunile pe care le urmărește SEHEA este de a sublinia dimensiunea socială a învățământului superior și necesitatea de a asigura șanse egale pentru grupurile cel mai puțin reprezentate din societate. În acest scop, mediile educaționale trebuie regândite: barierele în calea învățării ar trebui să scadă, în timp ce participarea tuturor părților interesate implicate în comunitățile educaționale trebuie promovată.

Pentru 2025, unele puncte cheie de acțiune trebuie urmate. În primul rând, mobilitatea educațională ar trebui să devină o realitate pentru toți oamenii, în special pentru cei mai vulnerabili; apoi, trebuie creat un sistem și mai rapid și mai eficient de recunoaștere a diplomelor, astfel încât recunoașterea diplomelor între țările Uniunii Europene să poată fi automată. Trebuie create universități europene supranaționale, inclusiv locații transnaționale care decurg din conexiunile dintre ele. Învățarea limbilor străine trebuie îmbunătățită, în timp ce învățarea pe tot parcursul vieții trebuie promovată. În plus, profesorii ar trebui să primească sprijin și să poată participa la multe programe

de mobilitate. Organizațiile ar trebui să investească în educație, iar dimensiunea informațională europeană să fie consolidată printr-un canal european oficial numit Euronews, unde informațiile pot fi furnizate într-o dimensiune transnațională.

În Uniunea Europeană, care poate fi considerată un promotor al politicilor educaționale comune și armonizate, universitățile nu mai pot fi considerate în mod tradițional în afara contextului societal. EHEA se ocupă acum de formarea viitorilor profesioniști: îi pregătește să fie cetățeni civici și participativi, în timp ce se angajează în inovarea responsabilă și durabilă, cercetarea transferabilă societății și educația de calitate pentru toți studenții din învățământul superior.

Doar printr-o relație holistică putem depăși un model în care acțiunile fiecărui actor sunt considerate individuale și specifice. În acest fel, EHEA poate face față obiectivului său final de a transfera progresele științifice către societate în favoarea unei calități mai bune a vieții.

Cercetarea și inovarea responsabilă sunt definite ca procese interactive și transparente, în care actorii inovatori și sociali își asumă responsabilitatea pentru etica, sustenabilitatea și dezirabilitatea socială a procesului de inovare și comercializarea și integrarea acestuia în societate. Diferiți actori ar trebui să fie implicați în participarea lor în grupuri cu practici de dialog, discuții și dezbateri. În acest fel, diferitele lor opinii pot fi luate în considerare pentru inovare responsabilă, necesitând capacitatea de a adapta un răspuns la nevoile și valorile diferiților actori de guvernare, în funcție de scopurile și circumstanțele fiecărui moment și context.

Bibliotecile joacă un rol important în cercetare când vine vorba de politica de acces deschis. În special, mișcarea Acces Deschis (AD) își propune să facă rezultatele științifice accesibile și disponibile oricărui utilizator pe Internet. Diseminarea științifică este implementată de EHEA cu rolul său în atragerea de resurse, efectuarea cercetării și potrivirea întrebărilor de cercetare la cerințele sociale. Rețelele de socializare precum Instagram, TikTok sau Twitter au fost utilizate în ultima vreme considerabil. Acestea permit cercetătorilor nu numai să genereze conținut științific de calitate, ci și să contribuie la educația non-formală și la învățarea pe tot parcursul vieții în domeniul abilităților științifice, contribuind la lupta împotriva dezinformării și pseudoștiinței care există pe internet pe teme științifice.

Viitorii profesioniști ar trebui să fie instruiți cu privire la cercetare, inovare și adaptabilitate la piața muncii. Calitatea poate apărea din actualizarea periodică a curriculumului universitar și acreditarea de

către agenții externe. Societatea actuală în schimbare și tehnologică apelează instituțiilor de învățământ superior nu numai în predarea conceptelor teoretice, actualizarea constantă a cunoștințelor și evaluarea personalului didactic, ci și pentru a răspunde nevoilor de muncă și de formare. Inovarea în predare și formarea specifică în metodologiile de predare au un rol important. Pentru a atinge acest obiectiv de implicare în societate, stagiile externe în companii sunt un exemplu. Această fază a formării inițiale permite studenților să participe într-un mediu real, în care pot pune în practică competențele dobândite în cursul formării lor. În plus, învățarea prin serviciu poate permite elevilor să-și aplice cunoștințele teoretice dezvoltate în sala de clasă într-un context real de voluntariat în comunitate. În acest fel, învățarea semnificativă este promovată împreună cu responsabilitatea socială și gândirea critică.

În aplicarea acestor măsuri didactice, direcționalitatea și predarea comportamentului de căutare a atenției nu mai sunt disponibile, în favoarea cedării responsabilității și acordării unui rol activ și participativ studenților și organizațiilor. Prin urmare, Universitatea devine o organizație responsabilă social. În consecință, SEIS împărtășește valori instituționale bazate pe cooperare, devine conștient de impactul intern și extern al măsurilor sale, aplică măsuri de evaluare și reduce decalajul dintre individualism și colectivism.

1.5.3 NOI PROVOCĂRI ÎN CADRUL SPAȚIULUI EUROPEAN AL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SUPERIOR

Al doilea capitol începe cu o analiză a societății actuale și a modului în care aceasta trăiește situații de mare incertitudine și tensiune, cu preocupări serioase cu privire la viitorul social și economic. Acest scenariu s-a agravat odată cu pandemia de COVID-19, criza economică globală care a început la sfârșitul ultimului deceniu, criza climatică, revoluția tehnologică, explozia globalizării și transformarea atât a relațiilor de comunicare, cât și a relațiilor sociale. În consecință, organizațiile și instituțiile de învățământ superior se luptă să își adapteze strategia, planificarea și funcționarea la acest context actual complex și incert.

Organizațiile sănătoase și rezistente (HERO) depun acum eforturi pentru a maximiza bunăstarea și productivitatea oamenilor prin generarea de locuri de muncă bine concepute și semnificative, medii

sociale susținătoare și oportunități echitabile și accesibile pentru dezvoltarea carierei și echilibrul dintre viața profesională și viața privată. Instituții precum mediul academic își pot îmbunătăți performanța și bunăstarea prin interacțiunea următorilor trei piloni „sănătoși” (Figura 3): 1) resurse și practici organizaționale sănătoase; 2) angajați și grupuri de lucru sănătoase; 3) rezultate organizaționale sănătoase.

Figura 3

Instituțiile de învățământ superior pot funcționa în mod corespunzător dacă relațiile dintre profesori, studenți și personalul administrativ sunt bine luate în considerare, precum și relația acestora cu întregul mediu extra organizațional, cu comunitatea înconjurătoare și cu societatea în general. Responsabilitatea socială decurge din obligațiile și angajamentele legale și etice, atât naționale, cât și internaționale, care derivă din impacturile pe care activitatea instituțiilor de învățământ superior le produce în sfera socială, a muncii, a mediului și a drepturilor omului.

Prin promovarea punctelor forte personale, putem trece către un model interdisciplinar de promovare a bunăstării și a sănătății. Locul de muncă nu este doar un spațiu pentru schimburi productive sau comerciale, ci un spațiu de locuit în care oamenii își contribuie eforturile, energia și abilitățile pentru atingerea obiectivelor personale și comune. Organizațiile sănătoase sunt definite ca fiind acele organizații care își manifestă interesul pentru îmbunătățirea sănătății membrilor lor și a societății în ansamblu. Sunt rezistenți: mențin o adaptare pozitivă în circumstanțe dificile, ies mai puternici în situații dificile și, atunci când sunt apăsați, au capacitatea de a-și menține în mod optim funcționarea și rezultatele. Investiția în sănătatea psihosocială produce rezultate pozitive atât din punct de vedere al sănătății, cât și al performanței și economic.

În guvernarea academică pe mai multe niveluri, EHEA evoluează descentralizarea puterii și distribuția acesteia într-un cadru social. Garanția calității și eficacității sale implică dezvoltarea unor obiective strategice pentru promovarea și menținerea organizațiilor academice sănătoase, democratice și incluzive. În acest scop, TIC-urile sunt deosebit de importante pentru implementarea măsurilor de îmbunătățire a relațiilor de colaborare și a comunicării. Trebuie promovată o cultură academică legată de durabilitate și bunăstare socială. În contextul guvernărilor academice pe mai multe niveluri, actorii nu se confruntă cu dificultăți, ci provocări pentru viitor. În consecință, gradul de satisfacție și implicarea actorilor proceselor deliberative poate crește.

1.6 MODEL DELIBERATIV PENTRU ARENELE ACADEMICE (ADA)

Capitolul tratează, de asemenea, conceptul de „democrație deliberativă”, caracterizat atât prin dezacord, cât și prin acord și luând în considerare perspective multiple, compromisuri și tensiuni. Cea a democrației deliberative poate deveni și o metodă de clasă, în care cetățenii învață valorile și abilitățile necesare participării democratice deliberative în primul rând prin participarea la situații deliberative.

Englund definește câteva trăsături principale ale „situației educative deliberative”: 1) compararea diferitelor opinii; 2) respectul manifestat în ascultarea argumentelor altora; 3) formarea unui testament colectiv, dorința de a ajunge la un consens sau la un acord temporar;

4) tradițiile pot fi puse la îndoială; 5) comunicarea deliberativă nu ar trebui să fie controlată de profesori.

Samuelson distinge patru tipuri de discuții în clasă:

- - discuția exploratorie, caracterizată de dezacord omniprezent, dar cu eforturi reduse spre consens;
- - discuția de rezolvare a problemelor, care tinde spre consens, dar cu puține dezacorduri reale;
- - discuția prestabilită, care ajunge la o concluzie în timp ce prezintă puține cazuri de dezacord (consensul există deja de la început);
- - deliberare democratică, făcută din diferite discuții mai mici: cum să continuăm lucrul cu tema; dacă elevii ar trebui să fie repartizați aleatoriu pe părți; dacă trebuie să creadă ceea ce susțin; care ar trebui să fie subiectul dezbaterii.

Potrivit lui Samuelson, există trei cerințe principale pentru aplicarea pedagogică a democrației deliberative: cerința de a da rațiuni, cerința de reflectare și cerința de consens. Pentru a le îndeplini, profesorii trebuie să structureze discuțiile la clasă pentru a promova pedagogia deliberativă a democrației. Weasel identifică următoarele structuri pedagogice de sprijin: 1) elevii ar trebui împărțiți în grupuri gestionabile; 2) fiecare elev din fiecare grupă ar trebui să îndeplinească un rol; 3) discuțiile de grup ar trebui să înceapă cu salutări care nu au legătură cu subiectul discuției; 4) povestirea ar trebui încurajată prin întrebări-cadru; 5) grupurile ar trebui să fie recompensate pentru poziția diversă pe care o au, mai degrabă decât pentru ușurința în care ajung la consens.

ent - gone
s/were- been
bought- bought

PARTEA 2.

INTEGRAREA IMPLICĂRII PUBLICULUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR

2.1 ȘTIINȚA DESCHISĂ ȘI ȘTIINȚA CIVICĂ: PĂRȚI INTEGRALE ALE CELEI DE-A TREIA MISIUNI

Această a doua parte se concentrează, de asemenea, pe conceptul de a treia misiune a instituțiilor de învățământ superior, dar aprofundează și înțelegerea științei deschise: poate fi definită ca mișcarea de a face cercetarea mai accesibilă și mai transparentă pentru alți cercetători și pentru societate, astfel încât părțile interesate să poată accesa, reutilizați și distribuiți cunoștințele științifice fără impedimente.

Uniunea Europeană, împreună cu UNESCO, a promovat în ultima vreme mișcarea științei deschise.

În special, Comisia Europeană are ca prioritate principală politica științei deschise: ea constă în opt piloni – 1) viitorul publicării academice, încurajând partajarea rezultatelor cercetării; 2) date deschise, care ar trebui să poată fi găsite, accesibile, interoperabile și reutilizabile (acronim FAIR); 3) European Open Science Cloud (EOSC), un set de infrastructuri pentru accesarea și partajarea datelor; 4) metrici de generație următoare, care sunt metrici alternative care măsoară calitatea și impactul rezultatelor cercetării; 5) recompense și stimulente ale sistemelor de evaluare a carierei; 6) integritatea cercetării, ceea ce înseamnă că cercetarea finanțată din fonduri publice în Europa ar trebui să îndeplinească standarde comune; 7) educație și competențe pe care fiecare om de știință european ar trebui să demonstreze că le are; 8) știința civică, ceea ce înseamnă că publicul larg poate produce cunoștințe.

Apoi, de asemenea, UNESCO, în conformitate cu politica de știință deschisă a Comisiei Europene, a permis statului său membru să adopte Recomandarea privind știința deschisă în 2021, care reprezintă un standard internațional pentru politica și practica științei deschise. Una dintre misiunile sale principale este de a promova includerea grupurilor subreprezentate în mod tradițional (femei, minorități etc.),

reducând decalajele existente între țări.

În plus, când vorbim despre „știința civică”, ne referim la contribuția pe care toți cetățenii o pot aduce în procesul de cercetare și inovare. Acest concept este, de asemenea, conectat la alte definiții, cum ar fi „cercetare bazată pe comunitate”, „cercetare „do-it-yourself” și „cercetare participativă”, care încearcă să producă cunoștințe științifice implicând actori non-academici.

În această a doua parte a manualului, este analizat conceptul de implicare publică/comunității: acesta include o gamă largă de activități de colaborare între organizații și cei din afara organizației și cuprinde relațiile reciproce dintre actorii academicieni și alte părți interesate pentru a face cunoștințele mai accesibile. De fapt, termenul se referă în mod normal la relația dintre instituțiile de învățământ superior și comunitățile lor externe. Conceptul de angajament public este, de asemenea, conectat cu cel de știință deschisă și știință civică, în care cetățenii și actorii non-academici pot contribui la procesul de cercetare.

2.2 INCORPORAREA ÎNVĂȚĂRII PRIN SERVICII ÎN A TREIA MISIUNE ACADEMICĂ: RELEVANȚA IMPLICĂRII STUDENȚILOR

Capitolul tratează, de asemenea, conceptul de învățare prin serviciu (SL) care, deși este practicat în contextele universitare anglo-americane actuale, de unde provin rădăcinile sale și unde activitățile orientate către comunitate sunt larg distribuite și acceptate, nu este atât de dezvoltată în Europa. SL depinde toate de autonomia universităților și nu de politicile naționale. SL reprezintă atât o tehnică de predare, cât și de învățare care integrează teoria și practica și care le permite studenților să participe la un serviciu comunitar și apoi să-și împărtășească experiența în clasă pentru a obține o mai bună cunoaștere a materiei de curs și un sentiment mai puternic de participare/implicare civică și personală.

Deși este practică, SL nu are încă o definiție clară. Cea asupra căreia oamenii de știință sunt în cea mai mare parte de acord îl consideră o experiență educațională bazată pe cursuri și fără credite. Definiția evidențiază, de asemenea, rolul studenților în SL: aceștia pot reflecta asupra activității lor de servicii, dezvoltând, de asemenea, o mai bună înțelegere a conținutului cursurilor lor.

Teoria lui Butin subliniază cele trei scopuri principale pe care SL le are: 1) obiective tehnice care se concentrează pe relația dintre problemele din lumea reală și înțelegerea teoretică în fundal; 2) scopuri culturale care consideră eul personal ca actor în comunitățile locale și globale; 3) scopuri politice legate de construirea unui mediu mai echitabil și mai just pentru individ ca sine personal și ca membru al grupurilor.

Howard a enumerat câteva elemente esențiale cu SL: este oferit pentru a răspunde unor nevoi care apar din comunitate și le permite studenților să învețe mai bine de la IIS, să participe civic în societate, să fie cetățeni democratici și responsabili din punct de vedere social. Apoi, Felten și Clayton au adăugat și alte elemente: integrarea învățării și a serviciilor, care sunt cele două componente principale ale SL; complementaritatea obiectivelor, experiențelor și activităților; colaborarea dintre instituțiile de învățământ superior și comunități; flexibilitatea pe care SL o dă dovadă la situații dinamice și în schimbare; în sfârșit, reflecția critică care decurge din teorie și care este îndreptată spre activități practice.

În timp ce principiile SL sunt următoarele:

- implicarea activă a elevilor și experiențe realiste;
- rezolvarea activă a problemelor și auto activitatea;
- schimbarea rolului profesorilor;
- abordarea complexității problemei;
- situația.

SL este și o experiență emoțională, nu este doar cognitivă și socială. Emoțiile, de fapt, se străduiesc experiențe de învățare și susțin gândirea critică la elevi. În plus, îi ajută pe studenți să clarifice și să aleagă viitorul lor traseu de carieră: își pot adăuga experiența SL în CV-urile personale.

2.3 CĂTRE UN CADRUL EUROPEAN PENTRU INOVAREA COMUNITĂȚII ACADEMICE

Următorul conținut al manualului dorește să ofere o definiție a angajamentului, considerându-l ca un proces bidirecțional care a generat beneficii reciproce pentru participanți, în acest caz instituțiile de învățământ superior și societăți. În acest fel, universitățile pot deveni

mai adaptabile și mai relevante față de cerințele sociale. Deși competențele în cooperarea în domeniul educației se află preponderent în statele membre europene, Uniunea Europeană are rolul de a sprijini, coordona și consolida acțiunile acestora, dar și de a crea un spațiu european comun de cercetare care să permită cercetătorilor să lucreze oriunde în țară și care să fie deschis la nivel internațional. Instituțiile de învățământ superior au un rol esențial atunci când vine vorba de educație, cercetare, inovare, serviciul societății și economiei, dar sunt, de asemenea, chemați să facă față noilor provocări din contexte transnaționale.

Când vorbim despre „Triunghiul cunoașterii”, ne referim la structura compusă din integrarea educației, cercetării și inovației. Instituțiile de învățământ superior intră în acest triunghi în fiecare dintre colțurile sale, oferind intrări critice și încorporând această structură în misiunile lor. De asemenea, guvernele aplică unele instrumente (de exemplu, granturi și stimulente fiscale) pentru a consolida legăturile dintre aceste trei componente.

Consortiul Internațional pentru Învățământ Superior, Responsabilitate Civică și Democrație (IC) este o rețea globală de cercetare care sprijină dezvoltarea societăților democratice prin misiunea și structura educației. Lucrează în colaborare cu Consiliul Europei (COE) și Comitetul său de conducere pentru educație. Scopul său este de a dezvolta, explica și promova contribuțiile învățământului superior la democrație. Forumul Global 2019 privind libertatea academică, prin intermediul CI, a adoptat o nouă declarație care afirmă importanța educației (superioare) în procesul de avansare și diseminare a cunoștințelor și în dezvoltarea cetățeniei. În acest eveniment, Consortiul a subliniat importanța educației pentru construirea democrației, pentru evitarea conflictelor prin dialog, pentru promovarea drepturilor minorităților societății și pentru valorificarea diferențelor ca valoare de urmărit, mai degrabă decât o amenințare.

CONCLUZII

În concluzie, manualul oferă o imagine de ansamblu finală și o confirmare a importanței cooperării dintre instituțiile de învățământ superior și societate, prin cea de-a treia misiune a universităților. Ele ar trebui să fie menținute în ritmul comunității prin angajament și angajament civic democratic. În zilele noastre, literatura arată că această implicare socială nu este complet îndeplinită, ci trebuie îmbunătățită prin practici participative și abordări deliberative.

Co-funded by
the European Union